

.....
MILJØMINISTERIET

Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg
Christiansborg
1240 København K

MODTAGET

17 JUNI 2005

1425

Den Centrale Indlevering

DEPARTEMENTET

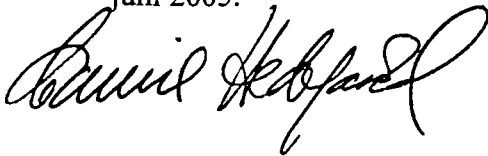
Miljø- og Planlægningsudvalget (2.
samling)
MPU alm. del - Bilag 300
Offentligt

J.nr. D 752-006

Ref. xims

Den 17. juni 2005

- ./ Til udvalgets orientering fremsendes hermed i 5 eksemplarer notat
vedr. resultatet af det 2. partsmøde (MOP2) under Cartagena-
protokollen, som blev afholdt i Montreal, Canada fra d. 30. maj – 3.
juni 2005.

Connie Hedegaard

Per Nylykke

Miljøministeriet
Departementet
Højbro Plads 4
1200 København K

Tlf. 33 92 76 00

Fax 33 32 22 27

E-post (Internet): mim@mim.dk

www.mim.dk

CVR-nr.: 12-85-43-58

NOTAT

DEPARTEMENTET OG
SKOV- OG NATURSTYRELSEN

International Koordination,
Landbrugs- og
Bioteknologikontoret

J. nr. D 752-006
Ref. pny/xims/rcs/bxj

Resultatet af andet partsmøde under Cartagena-protokollen om Biosikkerhed (MOP 2) 30. maj – 3. juni 2005 i Montreal, Canada.

Den **17 JUNI 2005**

Samlet vurdering af mødet

Det andet partsmøde (MOP2) under Cartagena-protokollen om Biosikkerhed blev afholdt i Montreal, Canada d. 30 maj – 3 juni. Forud for MOP2 var der 119 parter til protokollen. Ved åbningen af MOP2 annoncerede Kina sin snarlige ratifikation af protokollen.

Det lykkedes MOP2 at træffe en række vigtige beslutninger, som set med EU og Danmarks øjne vil styrke protokollens implementering. Det lykkedes dog ikke at opnå enighed om en beslutning vedrørende MOP2's vigtigste dagsordenspunkt, der omhandlede identifikation af GMO'er til direkte anvendelse som fødevarer, foder eller til forarbejdning. På dette spørgsmål var der generel enighed blandt EU og størstedelen af protokollens andre parter, herunder også udviklingslandene, men Brasilien og New Zealand modarbejdede effektivt, at der kunne opnås konsensus på dette punkt og blokerede på mødets sidste dag en beslutning. MOP2 bar præg af, at store producent- og eksportlande (Canada, USA, Australien og Argentina) interesser i et vist omfang blev varetaget af Brasilien og New Zealand. Udviklingslandene var på de fleste punkter aktive medspillere med samme interesser som EU.

De væsentligste resultater af forhandlingerne på mødet var som følger:

Identifikation af GMO'er til fødevarer, foder eller til forarbejdning

Det helt centrale emne på mødet var spørgsmålet om hvilke identifikationskrav, der skal stilles ved eksport af GMO'er, tiltænkt til direkte anvendelse som fødevarer, foder eller forarbejdning, som typisk eksporteres i bulkforsendelser som indeholder blandinger af GMO. Det fremgår af protokollens artikel 18, stk. 2(a), at eksportører af sådanne forsendelser skal angive at forsendelsen "kan indeholde GMO" og at nærmere krav til præcis identifikation af GMO indholdet i sådanne forsendelser skulle træffes senest 2 år efter protokollens ikrafttræden, dvs. senest 11. september 2005, hvilket reelt betød, at MOP2 var sidste frist for vedtagelse af en sådan beslutning.

Parter med producent og eksportør interesser, New Zealand og Brasilien insisterede på at protokollens krav om, "kan indeholde GMO" mærkningen, fortsat er tilstrækkelig. Danmark og EU – støttet af udviklingslandene - ønskede derimod mere præcise oplysninger og identifikation af GMO'er, der er indeholdt i den enkelte forsendelse. Det lykkedes imidlertid ikke at nå til enighed om en beslutning (jf. ovenfor) og det forventes at forhandlingerne om identifikation af GMO indhold i større forsendelser vil blive taget op igen ved parternes tredje møde i marts 2006.

Anmeldelser

Protokollens artikel 8 stiller krav til indholdet i den anmeldelse eksportøren skal give importlandet forud for en transport af forsendelser der indeholder GMO'er. På mødet fokuserede diskussionen primært spørgsmålet om anmeldelse til de lande som bruges som transit ved eksport af GMO'er. Eksportørlandene (hovedsageligt repræsenteret ved New Zealand og Brasilien) argumenterede for at tydeliggøre, at transitlande ikke er omfattet af protokollens anmeldelseskrav. På den anden side ønskede transitlandene (typisk de afrikanske lande med Kenya som talerør) en løsning, hvor transitlande også modtager anmeldelse om at forsendelser indeholder GMO'er. Der blev opnået enighed om at transitlande oplyses om en forsendelses indhold af GMO'er i form af en 'kommunikation' fra eksportøren. Dette betyder, at eksportørlandene skal oplyse transitlande om at en forsendelse indeholder GMO'er samtidig med at kravet til indholdet af en sådan 'kommunikation' ikke er så omfattende som kravene til indholdet af den 'anmeldelse' som importørlandene skal modtage..

Ansvar og erstatning

På MOP1 blev der nedsat en arbejdsgruppe, der i henhold til protokollens artikel 27 skal forhandle en sæt regler og procedurer for ansvar og erstatning for skader forårsaget af GMO'er, der handles over grænserne. Arbejdsgruppen holdt sit første møde i ugen op til MOP2 og rapporten fra mødet forelå således kun i meget foreløbig form. Arbejdsgruppen har på mødet afgrænset de elementer, tilgange og områder for yderligere overvejelser, der skal bruges i de videre forhandlinger. De fremgår af et bilag til møderapporten. MOP2 tog rapporten til efterretning.

Socio-økonomiske aspekter

Protokollens artikel 26 stk 2 opfordrer parterne til at samarbejde om forskning og udveksling af oplysninger om eventuelle socio-økonomiske følger af GMO'er. Det blev besluttet, at parterne fortsat skal opfordres til at samarbejde med relevante organisationer som f.eks. FN, Verdensbanken og WTO. Derudover blev det besluttet at opfordre parterne til vidensdeling – via Clearingscentret for biosikkerhed – om information og erfaringer om GMO'ers socio-økonomiske effekter.

Risikovurdering og risikohåndtering

Mulighederne for en udbygning af de vejledende principper om risikovurdering og risikohåndtering af GMO'er blev diskuteret. MOP2 besluttede at nedsætte en Ad Hoc teknisk ekspertgruppe, som skal drøfte muligheder for harmonisering af eksisterende vejledninger i risikovurdering og – håndtering samt evt. muligheder for kapacitetsopbygning på området. Italien tilbød at finansiere mødet, der finder sted inden MOP3 (marts 2006). Beslutningen om nedsættelse af en Ad Hoc teknisk ekspertgruppe imødekom EU's og Danmarks holdning, således at der indtil videre ikke etableres et permanent underniveau.

Oplysning og inddragelse af offentligheden

På mødet blev nødvendigheden af at fremme oplysning og inddragelse af offentligheden i forbindelse med overførsel over grænser af GMO'er understreget af de fleste parter. Det blev også understreget, at samarbejde på alle niveauer (lokale, regionale og internationale) var nødvendige for at sikre et godt resultat. EU fremhævede vigtigheden af, et samarbejde mellem Aarhus Konventionen og Cartagena-protokollen for at sikre mulige synergieffekter og samtidig undgå overlap. Særligt Brasilien og New Zealand ønskede en bredere formulering og opponerede kraftigt mod, at Aarhus Konventionen blev fremhævet på grund af Aarhus Konventionens regionale karakter. Resultatet blev en generel anbefaling om, at samarbejde med relevante nationale og internationale virkemidler, herunder at søge samarbejde med Aarhus Konventionen.

Budget

Bidraget for 2005 budgettet blev ikke hævet, men mødet anmodede indtrængende parterne om, at betale forfaldne bidrag og inviterede donorlandene til at betale ekstra bidrag.

Overholdelse af protokollen

Overholdelseskomitéen har til formål at være protokollens parter behjælpelig med at opfylde deres forpligtigelser og håndtere tilfælde hvor bestemmelserne i protokollen ikke overholdes af en part. Overholdelseskomitéen havde ved deres første møde i marts 2005 udarbejdet nogle procedureregler for komitéen. Brasilien, Thailand, Japan og New Zealand mente ikke, at de foreslåede procedureregler var i overensstemmelse med Komitéens faciliterende rolle og kravet om gennemsigtighed i procedurerne. Særligt den foreslåede regel 18, der muliggør at der kan træffes beslutninger ved to-tredjedels flertalsafgørelse i tilfælde af, at der ikke kan opnås konsensus blandt komitéens medlemmer, kunne ikke accepteres af de ovennævnte lande. I forhandlingerne blev EU støttet af Cuba, Uganda og Zimbabwe, der alle argumenterede for at en flertalsafgørelse ville gøre komitéens arbejde mere effektivt. Trods lange forhandlinger, blev der ikke nået enighed om komitéens voteringsprocedurer, og procedurereglerne blev vedtaget uden enighed om regel 18.

Næste partsmøde under Cartagena-protokollen (MOP3) vil finde sted d. 13 -17 marts 2006 i Curitiba, Brasilien.